

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA.410.036.12.2020

Pan
Grzegorz Gołdynia
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Tychach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.443.146.2021
Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 9 listopada 2021 r.

P/20/062 – Przygotowanie i działanie odpowiedzialnych organów państwa, instytucji i służb w sytuacji zagrożenia i wystąpienia chorób szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Tychach, ul. Budowlanych 131, 43-100 Tychy ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Grzegorz Gołdynia, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tychach ² , od 22 kwietnia 2018 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Działania podejmowane w okresie 2019 – 2 marca 2020 w celu przygotowania się do reagowania w przypadku wystąpienia chorób szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych. 2. Działania podejmowane w związku z wystąpieniem epidemii COVID-19 (2 marca 2020 – do dnia zakończenia czynności kontrolnych).
Okres objęty kontrolą	Lata 2019 – 2021, do dnia zakończenia kontroli ³ , z możliwością wykorzystania dowodów, w tym danych elektronicznych, istniejących przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach.
Kontroler	1. Beata Olejnik, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/10/2021 z dnia 12 stycznia 2021 r. (akta kontroli str. 1-4; 7)

¹ Dalej: „Stacja”, „PSSE”, lub „Jednostka”. Obszarem działania PSSE są powiaty: bieruńsko-lędziński, pszczyński i mikołowski oraz miasto na prawach powiatu Tychy.

² Dalej: „Dyrektor” lub „Inspektor”.

³ Czynności kontrolne w jednostce prowadzono w okresie od 15 stycznia do 18 maja 2021 r.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200 ze zm., dalej: „ustawa o NIK”.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą Stacja podejmowała prawidłowe działania związane z przygotowaniem PSSE na wypadek wystąpienia chorób szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych, a także działania związane z epidemią COVID-19. Niemniej, zasoby kadrowe i sprzętowe, którymi dysponowała okazały się niewystarczające wobec skali i dynamiki zakażeń SARS-CoV-2, występujących na terenie właściwości miejscowej Stacji.

W latach 2019-2020 (do 2 marca) PPIS sprawował zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny oraz prowadził zgodnie z obowiązującymi procedurami działania prewencyjne i przeciwepidemiczne dotyczące chorób zakaźnych, wynikające z przyjętych planów działalności. Opracowane plany i procedury na wypadek wystąpienia epidemii były aktualne i spójne z obowiązującym Wojewódzkim Planem Działania na Wypadek Wystąpienia Epidemii na Terenie Województwa Śląskiego⁶, a także uwzględniały aktualnie występujące zasoby opieki zdrowotnej i ośrodków, które potencjalnie mogły zostać uruchomione i przekształcone na izolatoria ponad te, które zostały wyznaczone w Wojewódzkim Planie.

Po ogłoszeniu epidemii Stacja realizowała zadania związane z nadzorem epidemiologicznym i zapobieganiem szerzeniu się zakażeń i zachorowań na COVID-19 w oparciu o nowe, zmieniające się przepisy prawa, a także procedury, wytyczne i polecenia wydane przez Głównego Inspektora Sanitarnego⁷, Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego⁸ oraz Wojewodę Śląskiego. Na funkcjonowanie jednostki podczas epidemii COVID-19 miało wpływ wiele różnorodnych czynników, m.in.: rozbieżności pomiędzy systemem EWP, a interpretacją przepisów rozporządzenia z dnia 1 września 2020 r. dotyczącymi obliczania kwarantanny osób przebywających w stałej styczności z osobami posiadającymi wynik dodatni w kierunku COVID-19, braku kadrowe wynikające z niewspółmierności nałożonych na Stację zadań do jej możliwości i równolegle z tym pojawiającej się absencji pracowników, blokada linii telefonicznych Stacji, konieczność interpretacji zmieniających się przepisów prawa w tym również dotyczących lekarzy POZ, odmawiających wystawiania druków chorobowych L-4 osobom bezobjawowym z pozytywnym wynikiem SARS-CoV-2. Dyrektor Stacji przeorganizował pracę Jednostki, wprowadzając zmiany system pracy, zatrudniając dodatkowych pracowników z innych stacji sanitarnych z terenu kraju, pozyskując pracowników administracyjnych w okresie wykonywania testów przesiewowych prowadzonych wśród pracowników kopalń, a także zakupił sprzęt teleinformatyczny umożliwiającą właściwą realizację ustawowych zadań. Na bieżąco modyfikowano wzory wywiadów epidemiologicznych, ułatwiając tym samym osobom zaangażowanym w zwalczanie epidemii prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych. Pracownikom PSSE zapewniono środki ochrony indywidualnej, zarówno przed jak i w trakcie epidemii COVID-19.

Na stronie internetowej PSSE, w środkach masowego przekazu, w zakładach pracy, w okresie objętym kontrolą zamieszczano na bieżąco i rozpowszechniano komunikaty promujące zachowania ograniczające zakażenia, aktualne informacje, a także zalecenia i wytyczne dla osób zakażonych SARS-CoV-2.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: „Wojewódzki Plan”. Wersja z 6 sierpnia 2018 r. i jej aktualizacja z dnia 28 lutego 2020 r.

⁷ Dalej: „GIS”.

⁸ Dalej: „ŚPWIS” lub „Inspektor Wojewódzki”.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁹ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Działania podejmowane przez PSSE w okresie 2019 r. – 2 marca 2020 r. w celu przygotowania się do reagowania w przypadku wystąpienia chorób szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych¹⁰

Opis stanu faktycznego

1. W okresie objętym kontrolą, Stacja sprawowała zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny oraz prowadziła działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną w zakresie chorób zakaźnych. Powyższe realizowano między innymi poprzez:

a) Czynne monitorowanie rozwoju sytuacji epidemicznej na świecie i w kraju (śledzenie komunikatów GIS), analizowanie i wdrażanie komunikatów i informacji przekazywanych przez ŚPWIS, otrzymywanych z Krajowego Punktu Centralnego ds. Międzynarodowych Przepisów Zdrowotnych¹¹, Meldunków Epidemiologicznych Zakładu Epidemiologii Chorób Zakaźnych i NIZP-PZH¹² w zakresie grypy i wybranych chorób zakaźnych w Polsce. Dostęp do ww. materiałów i informacji, jak wyjaśnił Dyrektor, mieli wszyscy pracownicy PSSE w formie elektronicznej ze stron internetowych, a najistotniejsze informacje przekazywano pracownikom podczas szkoleń i narad wewnętrznych. Dalej Dyrektor wyjaśnił również, że „(...) PSSE nie posiada opracowanych procedur postępowania na wypadek wystąpienia zachorowań na choroby szczególnie niebezpieczne i wysoce zakaźne, natomiast uczestniczy w »Wojewódzkim Planie Działań na wypadek Wystąpienia Epidemii«¹³». Wskazany plan działań obowiązuje przed wystąpieniem choroby szczególnie niebezpiecznej i wysoce zakaźnej oraz epidemii wszystkich chorób zakaźnych, w przypadku podejrzenia lub rozpoznania choroby szczególnie niebezpiecznej i wysoce zakaźnej oraz w razie zagrożenia epidemicznego lub wystąpienia epidemii lub pandemii. (...)”.

(akta kontroli str. 707; 1070-1142)

b) Opracowanie w 2010 r., a następnie zaktualizowanie pomiędzy grudniem 2018 r., a lutym 2019 r. Planów zabezpieczenia sanitarno-epidemiologicznego¹⁴ dla powiatów znajdujących na terenie właściwości miejscowej Stacji (bieruńsko-łędzkiego, pszczyńskiego, mikołowskiego) i miasta Tychy. Ww. dokumenty stanowiły załączniki do „Planu przygotowań publicznej i niepublicznej służby zdrowia (powiatu, miasta na prawach powiatu) na potrzeby obronne”. Plany zatwierdził Inspektor po uprzednim uzgodnieniu ich treści z właściwymi starostami i Prezydentem Miasta Tychy. Ww. Plany zawierały między innymi informacje o: schemacie przepływu informacji o wykrytych skażeniach i zakażeniach na obszarze jednostki samorządu terytorialnego, dla której opracowano Plan¹⁵, wykaz jednostek chorobowych i zespołów objawów, powodujących uruchomienie systemu

⁹ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁰ Tj. choroby zakaźne, łatwo rozprzestrzeniające się, o wysokiej śmiertelności, powodujące szczególnie zagrożenie dla zdrowia publicznego i wymagające specjalnych metod zwalczania (np. cholera, dżuma, ospa prawdziwa, wirusowe gorączki krwotoczne (Marburg, Ebola, Lassa, a także części gorączek południowoamerykańskich *Nowego Świata* (boliwijska gorączka krwotoczna)). Na potrzeby niniejszej kontroli przyjęto, że analogiczne cechy dotyczą choroby COVID-19 wywołanej przez wirusa SARS-CoV-2.

¹¹ Dalej: „Krajowy Punkt Centralny ds. MPZ”.

¹² Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny.

¹³ Dalej: „Wojewódzki plan działania”.

¹⁴ Dalej: „Plany”.

¹⁵ Załącznik nr 1.

wczesnego powiadamiania¹⁶, wykaz chorób wysoce zakaźnych ze wskazaniem laboratoryjnych kryteriów rozpoznawania¹⁷, zadania służb i inspekcji współdziałających z PSSE przy likwidacji ogniska epidemicznego¹⁸, wykaz łóżek szpitalnych na oddziałach zakaźnych w szpitalach województwa śląskiego¹⁹, wykaz obiektów wytypowanych do utworzenia szpitali kwarantannowych na terenie działania PSSE²⁰, wytypowane punkty szczepień²¹ oraz wykaz firm z terenu województwa śląskiego zajmujących się dezynfekcją, dezynsekcją i deratyzacją²².

Zgodnie z treścią Załączników nr 13 do Planów, miejsca łóżkowe na oddziałach obserwacyjno-zakaźnych, dla ludności zamieszkującej teren działania Stacji zapewniało dziewięć szpitali z terenu Województwa Śląskiego, dysponujących 273 łózkami zakaźnymi, (w tym trzema łózkami dla dzieci) i trzema stanowiskami pełnej izolacji oddechowej²³.

Dane dotyczące liczby łóżek, którymi dysponowały poszczególne Szpitale, zamieszczone w Planach, jak wyjaśnił Dyrektor, pochodziły z Załącznika nr 18 Planu Wojewódzkiego i były okresowo weryfikowane telefonicznie. Stacja nie uwierzytelniała stanów łóżkowych w drodze oględzin na miejscu, a kontrola, przeprowadzona przez Stację w okresie objętym kontrolą w Szpitalu podległym właściwości Stacji ujętym w Wojewódzkim Planie²⁴, która miała miejsce w listopadzie 2019 r. dotyczyła między innymi: wybranych procedur zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych, prowadzenia dokumentacji tych działań, w tym wyników kontroli wewnętrznej.

(akta kontroli str. 1677-1681)

Załącznik nr 14 do Planów zawierał wytypowane obiekty do utworzenia miejsc kwarantannowych lub izolacji na terenie działania PSSE.

Powyższe plany, opracowane przez Stację, jak wyjaśnił Dyrektor nie zostały upublicznione, za wyjątkiem udostępnionego przez Stację na stronie Biuletynu Informacji Publicznej²⁵ „Schematu procedury kontroli Nadzoru Sanitarnego”. Dalej Dyrektor wyjaśnił, że Plany sporządzano w dwóch egzemplarzach, z czego jeden podlegał przekazaniu do właściwego starostwa, jako załącznik do planów przygotowania podmiotów leczniczych na potrzeby obronne państwa. Opracowanych przez Stację Planów nie przekazano podmiotom leczniczym, mającym siedzibę na terenie właściwości miejscowej Stacji, gdyż te, jak wyjaśnił Dyrektor, „(...) opracowały procedury na wypadek zachorowań na choroby szczególnie niebezpieczne i wysoce zakaźne we własnym zakresie (...)”. Dyrektor

¹⁶ Załącznik nr 4. Jednostkami chorobowymi i zespołami objawów powodującymi uruchomienie systemu wczesnego powiadamiania były: botulizm, cholera, dżuma, gorączka q, ospa prawdziwa, tularemia, wąglik, gorączki krwotoczne o etiologii wirusowej, grypa ptasia.

¹⁷ Załącznik nr 9.

¹⁸ Załącznik nr 11. Policja, Państwowa Straż Pożarna, Powiatowy Lekarz Weterynarii, Inspekcja Ochrony Środowiska.

¹⁹ Załącznik nr 13.

²⁰ Załącznik nr 14.

²¹ Załącznik nr 15.

²² Załącznik nr 16.

²³ Dalej: „PIO”. Dla mieszkańców powiatów: bieruńsko-łędzkiego, pszczyńskiego, mikołowskiego i miasta Tychy: Szpital Specjalistyczny Nr 1 w Bytomiu (Oddział przy al. Legionów 49) – 60 łóżek dla osób dorosłych; Szpital Specjalistyczny w Chorzowie, ul. Zjednoczenia 10 – 50 łóżek dla osób dorosłych; Szpital Rejonowy im. dr Józefa Rostka w Raciborzu, ul. Gamowska 3 – 25 łóżek dla osób dorosłych; MEGREZ” Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Tychach, ul. Edukacji 102 – 15 łóżek dla osób dorosłych; Szpital Powiatowy w Zawierciu, ul. Miodowa 14 – 20 łóżek dla osób dorosłych. Dla mieszkańców powiatów: bieruńsko-łędzkiego, pszczyńskiego i miasta Tychy: Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Cieszynie, ul. Bielska 4 – 19 łóżek dla osób dorosłych i jedno stanowisko PIO; Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. NMP w Częstochowie, ul. PCK 7 – dwa łóżka dziecięce, 22 łóżka dla osób dorosłych i dwa stanowiska PIO. Dla mieszkańców powiatu mikołowskiego: Szpital Sióstr Elżbietanek w Cieszynie, ul. Katowicka 1 – 30 łóżek dla osób dorosłych; Wojewódzki Szpital Zespolony im. W. Orłowskiego w Częstochowie, ul. PCK 1 – 30 łóżek dla osób dorosłych.

²⁴ Megrez Spółka z o.o., ul. Edukacji 102, 43-100 Tychy.

²⁵ Dalej: „BIP”.

Stacji wyjaśnił również, że w przypadku wystąpienia zachorowań na choroby szczególnie niebezpieczne i wysoce zakaźne, Stacja uczestniczy w działaniach zgodnie z Wojewódzkim Planem.

W związku z zagrożeniem koronawirusem SARS-CoV-2 do podmiotów leczniczych znajdujących się na obszarze właściwości miejscowej Stacji, kierowano dokumenty dotyczące aktualnej sytuacji epidemicznej w kraju: w dniach 27 stycznia 2020 r. - przypomnienie o konieczności dokonania przeglądu i aktualizacji procedur zapobiegających chorobom zakaźnym, w szczególności procedury postępowania na wypadek podejrzenia lub zachorowania na chorobę wysoce zakaźną, 17 i 28 lutego 2020 r. - zaktualizowane przez GIS w dniu 14 lutego 2020 r. „Zasady postępowania epidemiologicznego i metodycznego w związku z ryzykiem zawleczenia na obszar Polski nowego koronawirusa SARS-CoV-2²⁶” schemat postępowania dla placówek i lekarzy pn. „Algorytm postępowania w przypadku podejrzenia zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2”, schematy/algorytmy postępowania dla placówek Podstawowej Opieki Zdrowotnej²⁷, Ambulatoryjnej Opieki Specjalistycznej²⁸ i Niedzielnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej²⁹ w przypadku podejrzenia zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2.

(akta kontroli str. 292-538; 711-713; 776-811; 1662-1673;1677)

2. Stacja nie opracowała własnego systemu wczesnego powiadamiania o zagrożeniu epidemicznym, oraz bieżącego informowania społeczeństwa o zagrożeniach dla zdrowia publicznego w przypadku wystąpienia chorób zakaźnych. Dyrektor Stacji wyjaśnił, że ww. procedury wynikają z procedury GIS EWRS³⁰ pn. „Zasady oceny zagrożenia dla zdrowia publicznego w przypadku wystąpienia chorób oraz przekazywania tych informacji w Krajowym Systemie Wczesnego Ostrzegania i Reagowania dla Chorób Zakaźnych”.

(akta kontroli str. 708)

3. W latach 2019 – 2020 (do 2 marca), pracownicy komórek organizacyjnych Stacji, w tym Oddziału Nadzoru Sanitarnego³¹ uczestniczyli w wewnętrznie organizowanych przez pracowników Sekcji Epidemiologii³², ćwiczeniach i szkoleniach dotyczących postępowania na wypadek wystąpienia chorób zakaźnych. W ośmiu szkoleniach uczestniczyło 48 pracowników PSSE w Tychach. Szkolenia obejmowały m.in. „Aktualne zagadnienie epidemiologiczne związane z zapobieganiem chorobom zakaźnym oraz higieną lecznictwa” (31 maj 2019 r.); „EpiBaza – wprowadzenie do obsługi modułu. Nadzór epidemiczny – prezentacja najważniejszych obszarów i funkcjonalności” (17 i 24 lipca 2019 r.), „Algorytm postępowania i współdziałania w przypadku otrzymania niezidentyfikowanej przesyłki mogącej stanowić zagrożenie chemiczne, biologiczne lub radiacyjne” (27 sierpnia 2020 r.), „Stosowanie ochrony indywidualnej podczas prowadzenia kontroli sanitamej” (22 listopada 2019 r.), „Telefon alarmowy – Zasady postępowania w przypadku odebrania informacji dotyczącej podejrzenia zachorowania na nowy koronawirus SARS-CoV-2” (3 lutego 2020 r.), „Stosowanie ochrony indywidualnej przez pracowników sekcji Ep w związku z zagrożeniem zakażenia nowym koronawirusem” (6 lutego 2020 r.). W marcu i wrześniu 2018 r.

²⁶ Dokument zawierał: Kryteria kwalifikacji do dalszego postępowania: (1) osób potencjalnie narażonych w związku z powrotem z obszarów utrzymującej się transmisji wirusa lub (2) osób ze styczności z zakażonym; Algorytm kwalifikacji osób do postępowania epidemiologicznego oraz medycznego; Ogólne zasady postępowania medycznego w przypadku podejrzenia zakażenia nowym koronawirusem SARS-CoV-2; Definicję przypadku na potrzeby nadzoru nad zakażeniami ludzi nowym koronawirusem SARS-CoV-2.

²⁷ Dalej: „POZ”.

²⁸ Dalej: „AOS”.

²⁹ Dalej: „NiŚOZ”.

³⁰ Early Warning and Response System.

³¹ Dalej: „NS”.

³² Dalej: „Ep”.

oraz w marcu 2019 r. Pracownicy Stacji brali czynny udział w szkoleniach obronnych, ćwicząc: „stałe dyżury” i sytuacje kryzysowe związane z monitorowaniem sytuacji epidemiologicznej, informowaniem podmiotów leczniczych i placówek oświatowo-wychowawczych na terenie powiatu mikołowskiego o wzroście zachorowań na choroby zakaźne.

(akta kontroli str. 37; 708-709; 714-771)

4. W okresie: 1 stycznia 2019 r. - 2 marca 2020 r., jednostka nie prowadziła działalności oświatowo-zdrowotnej dotyczącej chorób szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych wymienionych w załączniku nr 9³³ do Wojewódzkiego planu działania, ponieważ, jak wyjaśnił Dyrektor, ww. nie występowały we wskazanym okresie na terenie nadzorowanym przez Stację, a także zadania takie nie były przekazywane do realizacji przez instytucje nadrzędne. Dalej wyjaśnił, że od 21 stycznia 2020 r. w mediach społecznościowych – Facebook i Twitter zamieszczono informacje oraz komunikaty związane z pandemią COVID-19³⁴. Ponadto, w dniu 28 lutego 2020 r. wystosowano pisma do Komend Policji³⁵ zlokalizowanych na terenie właściwości miejscowej PSSE, dotyczące oferty zorganizowania szkolenia nt. SARS-CoV-2.

(akta kontroli str. 612-634)

W okresie nasilenia się zachorowań od marca 2020 r., Stacja prowadziła wzmoczoną akcję informacyjną. Oprócz informowania społeczeństwa o sytuacji epidemicznej i środkach ostrożności zmniejszających transmisję wirusa poprzez ww. media społecznościowe, PSSE udzielała w ww. zakresie informacji poprzez całodobową linię telefonii alarmowej, zamieszczanie na drzwiach wejściowych do Stacji informacji dotyczących schematów postępowania w przypadku zachorowania na SARS-CoV-2 dla osób chorych oraz domowników oraz informowała o zasadach nakładania kwarantanny, wydawanych dokumentach zgodnie z obowiązującymi w danym czasie wytycznymi GIS oraz obowiązującym stanem prawnym³⁶.

(akta kontroli str. 1853-2141)

5. W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki zgłoszeń chorób wysoce zakaźnych i szczególnie niebezpiecznych. W latach 2019 - 2021 r. (do 31 marca) na terenie właściwości miejscowej Stacji odnotowano 11 potwierdzonych przypadków zachorowania na odrę, z czego wszystkie miały miejsce w 2019 r. Stacja, w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się ognisk zakażeń odrą, nie opracowała własnych wytycznych dotyczących postępowania w przypadku zachorowania na tę

³³ Załącznik nr 9 Wykaz chorób wysoce zakaźnych ze wskazaniem laboratoryjnych kryteriów rozpoznawania. (Ospa prawdziwa, cholera, dżuma, węglik, wirusowe gorączki krwotoczne, żółta gorączka, botulizm).

³⁴ Do dnia 2 marca 2020 r. na portalu Facebook zamieszczono siedem takich informacji natomiast na Twitterze 68.

³⁵ Ww. pisma wysłano do: Komend Powiatowych Policji w Mikołowie, Pszczynie, Bieruniu oraz Komendy Miejskiej w Tychach.

³⁶ Ponadto organizowano wideokonferencje z przedstawicielami lokalnych samorządów, kopalń, wywiady w radiu i telewizji. Opracowano również własne autorskie materiały w postaci plakatów dystrybuowanych na terenie nadzorowanym przez Stację. Informowano za pomocą poczty elektronicznej: placówki oświatowe, zakłady pracy, policję, urzędy miast i gmin, spółdzielnie mieszkaniowe i zarządców nieruchomości, powiatowe centra pomocy rodzinie i miejskie ośrodki pomocy społecznej, o sposobach zapobiegania szerzeniu się zakażeń. W lokalnej prasie nagłaśniano akcję profilaktyczną pn. „Koronawirus. Przestrzegaj podstawowych zasad bezpieczeństwa i higieny”, a w centrum handlowym Gemini Park w Tychach zainteresowanym udostępniano na stoisku promocji zdrowia materiały informacyjne dotyczące COVID-19. Podczas kontroli lokali i obiektów publicznych wykonywanych przez pracowników Stacji dystrybuowano materiały informacyjno-edukacyjne dot. Ochrony przez COVID-19. Rozpowszechniano w placówkach oświatowych, podmiotach leczniczych, urzędach i w mediach społecznościowych informacje o sposobie i możliwości pobrania aplikacji ProteGO Safe STOP COVID. W okresie bezpośrednio poprzedzającym rozpoczęcie szczepień na terenie kraju, Stacja prowadziła akcje informacyjne dla ogółu społeczeństwa pn. „#SzczepimySię”.

chorobę, bazując w tym zakresie na rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 6 września 2016 r. w sprawie metod zapobiegania odrze³⁷.

(akta kontroli str. 709-710; 772-775; 825-899; 3196; 3200; 3205)

6. Od 1 stycznia 2019 r. do 2 marca 2020 r. Inspektor w Tychach nie wydał żadnej decyzji w trybie art. 33 ust 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi³⁸, nakładającej na osobę zakażoną lub chorą na chorobę zakaźną poddanie się obowiązkom, o których mowa w art. 5 ust. 1³⁹ wyżej cytowanej ustawy⁴⁰. Wydał natomiast w dniu 14 grudnia 2019 r. jedną decyzję w trybie art. 33 ust. 2 ustawy o uozz w sprawie podjęcia leczenia i hospitalizacji, w celu zapobieżenia szerzeniu się zakażeń lub chorób zakaźnych.

(akta kontroli str. 709-710)

7. Stacja, w okresie sprzed ogłoszenia stanu epidemii, była wyposażona w nw. środki ochrony osobistej przeznaczone do działań przeciwepidemicznych związanych ze sprawowaniem bieżącego nadzoru sanitarnego w ramach działań planowych oraz interwencyjnych:

- wg stanu na 31 grudnia 2018 r.:
 - 48 par rękawic ochronnych, pięć kombinezonów jednorazowych; 10 sztuk przyłbic/gogli ochronnych i dziewięć par ochraniaczy na obuwiu.
- wg stanu na 31 grudnia 2019 r.:
 - 2 850 par rękawic ochronnych, pięć kombinezonów jednorazowych; 10 sztuk przyłbic/gogli ochronnych i dziewięć par ochraniaczy na obuwiu.
- wg stanu na 31 stycznia 2020 r.:
 - 100 par rękawic ochronnych, trzy kombinezony jednorazowe, 10 sztuk przyłbic/gogli ochronnych i dziewięć par ochraniaczy na obuwiu.
- wg stanu na 2 marca 2020 r.:
 - trzy kombinezony jednorazowe, 10 kombinezonów wielorazowych, 10 sztuk przyłbic/gogli ochronnych i dziewięć par ochraniaczy na obuwiu.

(akta kontroli str. 539; 544)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W latach 2019-2020 (do 2 marca) PPIS sprawował zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny oraz prowadził, zgodnie z obowiązującymi procedurami, działania prewencyjne i przeciwepidemiczne dotyczące chorób zakaźnych, wynikające z przyjętych planów działalności. Opracowane plany i procedury na wypadek wystąpienia epidemii były aktualne i spójne z obowiązującym Wojewódzkim Planem, a także uwzględniały aktualnie występujące zasoby opieki zdrowotnej i wykaz ośrodków, które potencjalnie mogły zostać uruchomione i przekształcone na izolatoria, ponad te, które zostały wyznaczone w Wojewódzkim Planie.

³⁷ Dz. U. z 2016 r. poz. 1418.

³⁸ Dz. U. z 2020 r., poz. 1845. Dalej: „uozz”.

³⁹ Obowiązek poddania się: zabiegom sanitarnym, szczepieniom ochronnym, nadzorowi epidemiologicznemu, kwarantannie, leczeniu, hospitalizacji, izolacji czy izolacji w warunkach domowych.

⁴⁰ Pierwszą decyzję wydaną na podstawie art. 33 ust. 1 uozz Inspektor wydał 7 marca 2020 r.

2. Działania podejmowane przez PSSE w związku z epidemią COVID-19 (od 2 marca 2020 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych)

Opis stanu faktycznego

1. W okresie od marca do grudnia 2020 r. Stacja otrzymywała za pośrednictwem ŚPWIS opracowane przez GIS i Ministerstwo Zdrowia⁴¹ wytyczne na temat COVID-19. Wytyczne dotyczyły: sposobu raportowania zgonów, izolacji domowej i wystawiania druków L-4, wskazań do skrócenia okresu trwania kwarantanny, raportowania sytuacji epidemiologicznej, postępowania w okresie epidemii z osobami wymagającymi dializowania czy rekomendacji ws. organizowania bądź odwoływania wydarzeń i imprez na terenie Województwa, sposobu testowania pracowników, pensjonariuszy i personelu Domów Pomocy Społecznej⁴² i innych placówek opieki długoterminowej, urlopowania pensjonariuszy DPS na okres świąt, kierowania zgłaszających się na testy, powracających z Wielkiej Brytanii, możliwości wykorzystywania szybkich testów antygenowych w powszechnej diagnostyce COVID-19 w warunkach POZ, włączenia do systemu testowania lekarzy POZ czy sposobu obliczania okresów izolacji i kwarantanny i interpretowania zmian przepisów w tym zakresie. Dyrektor wyjaśnił, że wdrażanie otrzymanych wytycznych polegało przede wszystkim na bieżącym informowaniu komórek organizacyjnych Stacji bezpośrednio związanych z realizacją poszczególnych zadań i zapoznanie z nimi pracowników celem stosowania.

(akta kontroli str. 2142 - 2205)

2. W okresie nasilonych zakażeń SARS-CoV-2, Stacja nie korzystała z systemu powiadamiania o zagrożeniu epidemicznym EWRS. Dyrektor wyjaśnił, że wystąpiły trudności techniczne związane z wprowadzaniem informacji do ww. systemu i po uzyskaniu telefonicznego polecenia z WSSE w Katowicach, informacje o zakażeniach od 2 marca 2020 r. przekazywano pocztą elektroniczną wypełniając w tym celu obowiązujące formularze, które następnie przesyłano ŚPWIS, GIS oraz do Krajowego Punktu Centralnego ds. MPZ⁴³. Do 31 grudnia 2020 r. w tym trybie przesłano łącznie 34 zgłoszenia na formularzach ZWA⁴⁴ i dwa na formularzu ZWI⁴⁵.

(akta kontroli str. 2142-2143; 2206-2276)

3. Źródłem danych o sytuacji epidemiologicznej i występowaniu SARS-CoV-2 na terenie właściwości miejscowej Stacji, publikowanych od 3 kwietnia 2020 r. do 23 listopada 2020 r. ⁴⁶ były, jak wyjaśnił Dyrektor, wpływające drogą elektroniczną oraz tradycyjną pocztą do Stacji druki ZLK-1⁴⁷, ZLB-1⁴⁸, ZLK-5⁴⁹, zestawienia zawierające dodatnie wyniki testów sporządzane przez laboratoria analityczne, system EWP, dochodzenia epidemiologiczne oraz informacje przekazywane przez Szpitale o liczbie osób hospitalizowanych z powodu COVID-19. W związku z powyższym, informacje zamieszczane na stronie internetowej Stacji o sytuacji epidemiologicznej były na tyle rzetelne i wiarygodne, na ile rzetelne i wiarygodne były trafiające do Stacji dane z podmiotów zgłaszających. Informacje publikowane,

⁴¹ Dalej: MZ.

⁴² Dalej: DPS.

⁴³ Międzynarodowych Przepisów Zdrowotnych.

⁴⁴ Zgłoszenie Zdarzenia Stanowiącego Zagrożenie dla Zdrowia Publicznego.

⁴⁵ Zgłoszenie Informacyjne o Zdarzeniu.

⁴⁶ W dniu 23 listopada, na polecenie zastępcy GIS, wszystkie PPSSE, z dniem 24 listopada 2020 r. zostały zobowiązane do zaprzestania publikowania danych o stanie epidemiologicznym na terenie ich właściwości miejscowej.

⁴⁷ Zgłoszenie podejrzenia lub rozpoznania zakażenia lub choroby zakaźnej.

⁴⁸ Zgłoszenie dodatniego wyniku badania w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych.

⁴⁹ Zgłoszenie podejrzenia lub rozpoznania zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej.

zawierały, zgodnie z polityką informacyjną na temat koronawirusa⁵⁰, takie dane, jak: liczba osób poddanych kwarantannie domowej na podstawie decyzji organów PIS, liczba osób hospitalizowanych z powodu podejrzenia zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2, liczba osób pozostających pod nadzorem epidemiologicznym, liczba osób, u których stwierdzono wynik dodatni, liczba ozdowieńców, liczba zgonów z podziałem na Miasta i Gminy znajdujące się na terenie właściwości miejscowej Stacji.

(akta kontroli str. 2143; 2277-2341)

4. Od 2 marca 2020 r. do 31 stycznia 2021 r. do Jednostki wpłynęło 5 544 zgłoszeń o podejrzeniu zakażenia koronawirusem (w tym 151 w okresie od 1 do 31 stycznia 2021 r.). Zakażeń potwierdzonych testami, w tym samym okresie odnotowano 994, (w tym 26 zakażeń od 1 do 31 stycznia 2021 r.). Dochodzeniem epidemiologicznym prowadzonym przez Stację objętych zostało 63 195 osób, (w tym 5 167 od 1 do 31 stycznia 2021 r.). Na kwarantannę skierowano 48 310 osób, (w tym 3 726 w okresie od 1 do 31 stycznia 2021 r.), a izolacją objęto 14 885 osób, (w tym 1 441 od 1 do 31 stycznia 2021 r.).

(akta kontroli str. 1057; 1060-1069)

5. Od 2 marca 2020 r. do 31 stycznia PSSE w Tychach zleciła wykonanie testów u 13 027 osób przebywającym na kwarantannie podejrzanych o zakażenie (z czego: 12 342 od 2 marca do 22 września 2020 r.; 648 od 23 września do 31 grudnia 2020 r. i 37 od 1 do 31 stycznia 2021 r.). Z ww. wykonanych testów zakażenie potwierdzono u 1 197 osób, tj. u 9,2% przebadanej populacji, (w tym: u 951 osób od 2 marca do 22 września 2020 r.; u 242 osób w okresie od 23 września do 31 grudnia 2020 r. i od 1 do 31 stycznia 2021 r. u czterech osób).

(akta kontroli str. 1058)

6. W zakresie sprawowania kontroli nad osobami poddanymi obowiązkowi kwarantanny i izolacji w warunkach domowych, Dyrektor Stacji wyjaśnił, że nadzór ten sprawowały właściwe miejscowo jednostki Policji, a tylko w uzasadnionych przypadkach do działań włączali się pracownicy Inspekcji Sanitarnej. W okresie od 2 marca 2020 r. do 31 stycznia 2021 r. PPIS w Tychach wydał 23 843 decyzje (z czego: 10 905 od 2 marca do 22 września 2020 r.; 11 351 od 23 września do 31 grudnia 2020 r. i 1 587 od 1 do 31 stycznia 2021 r.), o których mowa w art. 33 ust. 1 i ust. 2 uozz, z czego: 22 881 (tj. 96%) decyzji nakazujących poddanie się kwarantannie (z czego: 9 943 decyzje w okresie od 2 marca do 22 września 2020 r.; 11 351 decyzji od 23 września do 31 grudnia 2020 r. i 1 587 decyzji od 1 do 31 stycznia 2021 r.) oraz w okresie od 2 marca do 22 września 2020 r. - 962 (tj. 4%) decyzje nakazujące poddanie się izolacji – w tym 959 decyzji nakazujących poddanie się izolacji w warunkach domowych. Innych decyzji, o których mowa w art. 33 ust. 1 i ust. 2 uozz, tj. o poddaniu się m.in.: badaniom sanitarno-epidemiologicznym, w tym również postępowaniu mającemu na celu pobranie lub dostarczenie materiału do tych badań; nadzorowi epidemiologicznemu, leczeniu; hospitalizacji, oraz decyzji o wprowadzeniu zakazu wstępu do pomieszczeń skażonych; nakazaniu przeprowadzenia dekontaminacji pomieszczeń w badanym okresie Stacja nie wydawała.

(akta kontroli str. 1058-1059; 1228)

Po 2 marca 2020 r. z wyznaczonych w Planach na terenie właściwości miejscowej Stacji, pięciu miejsc kwarantannowych, do celów jej odbycia przeznaczono tylko

⁵⁰ Pismo PWIS nr PZ.021.4.3.2020 z dnia 2 kwietnia 2020 r. przekazane wszystkim PPISz terenu województwa śląskiego.

jedno⁵¹, w którym w ww. okresie przebywały 144 osoby, z czego 142 w 2020 r. i dwie do końca stycznia 2021 r. Pozostałe cztery, wymienione w Planach, i cztery dodatkowe⁵² wyznaczone na wniosek ŚPWIS⁵³, były, jak wyjaśnił Dyrektor, w gotowości do przyjęcia osób.

(akta kontroli str. 346; 407; 469; 532; 701; 1677)

7. Od 2 marca do 22 września 2020 r. Stacja, na podstawie art. 48a w związku z art. 46 lub 46b uo⁵⁴: wydała 35 decyzji, z czego: 17 dotyczących naruszenia kwarantanny na kwotę 80 500,00 zł, jedną na kwotę 5 000,00 zł w związku z naruszeniem warunków izolacji, 11 na kwotę 55 000,00 zł w związku z naruszeniem zakazu przemieszczania się, trzy na kwotę 15 000,00 zł w związku z naruszeniem nakazu określonego przemieszczania się, jedną na kwotę 5 000,00 zł w związku z naruszeniem zakazu korzystania z publicznych terenów zieleni i dwie w łącznej wysokości 20 000,00 zł za naruszenie dotyczące przekroczenia maksymalnej dopuszczalnej liczby pięciu wiernych podczas sprawowania czynności lub obrzędów religijnych. Z kar nałożonych w łącznej kwocie 180 500,00 zł od kwietnia do czerwca 2020 r. ukarani uiszcili 30 000,00 zł, co stanowiło 16,6%. Najwyższymi nałożonymi karami w wysokości po 10 000,00 zł były dwie, w sprawie przekroczenia maksymalnej liczby uczestników mogących brać udział w sprawowaniu czynności lub obrzędów religijnych. Decyzje te wydano na podstawie art. 48a ust. 1 pkt 1 i ust. 3 pkt 1 w związku z art. 46b pkt 1 uo⁵⁴. Od kar finansowych nałożonych w 35 decyzjach za złamanie ograniczeń ustawy uo⁵⁴, odwołało się 12 (34,3%) ukaranych. Na skutek odwołań sześć decyzji (50,0%) zostało uchylonych przez WSSE, dwie (16,7%) po rozpatrzeniu przez WSSE w Katowicach zostało utrzymanych w mocy. W stosunku do jednego odwołania (8,3%), po odesłaniu go przez WSSE do ponownego rozpatrzenia przez Stację w Tychach, odstąpiono od wymierzania kary, w dwóch (16,7%) przypadkach WSSE wydała postanowienie o wstrzymaniu natychmiastowego wykonania egzekucji nałożonych kar finansowych, a jedno (8,3%) odwołanie na dzień 10 lutego 2021 r. znajdowało się w rozpatrzeniu przez WSSE⁵⁵.

(akta kontroli str. 1022-1027; 1283-1552)

Od marca 2020 r. do 31 stycznia 2021, do Jednostki wpłynęło łącznie 54 odwołań od nałożonych przez PPIS w Tychach decyzji ws. odbycia kwarantanny (43) i izolacji (11). Z ww. siedem (tj. 12,9%), przekazano do rozpatrzenia zgodnie z art. 129 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego⁵⁶ do ŚPWIS w Katowicach, a pozostałe 47 rozpatrzyła Stacja w trybie art. 132 kpa.

Z siedmiu odwołań rozpatrywanych przez ŚPWIS, w jednym przypadku, ostatecznie wyrok wydał Wojewódzki Sąd Administracyjny⁵⁷ w Gliwicach, uchylając zaskarżoną decyzję⁵⁸ oraz poprzedzającą ją decyzją PPIS w Tychach, uznając, że decyzja w sprawie poddania się obowiązkowej kwarantannie nie znajdowała uzasadnienia faktycznego i prawnego. Ponadto, zdaniem WSA, decyzja ta nie odpowiadała

⁵¹ Hotel Adria w Bieruniu.

⁵² Internat powiatowego Zespołu Szkół nr 2 im. Karola Miarki w Pszczynie, Hotel „Aros” w Tychach, Hotel „Daria” w Tychach, Powiatowe Centrum Usług Społecznych w Łędzinach..

⁵³ Pismo nr NS/EP.6333.3.2020 z dnia 26 lutego 2020 r.

⁵⁴ O naruszeniu obowiązku kwarantanny, o naruszeniu zakazu przemieszczania się oraz nakazu określonego przemieszczania się pieszo, decyzji o naruszeniu zakazu korzystania z publicznych terenów zieleni, decyzji o naruszeniu zakazu przemieszczania się

⁵⁵ Wg stanu na dzień sporządzenia informacji tj. 10 lutego 2021 r.

⁵⁶ Tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 735. Dalej: „kpa”.

⁵⁷ Dalej: „WSA”.

⁵⁸ Wyrok z dnia 27 listopada 2020 r. (III SA/GI 467/20). Kosztami postępowania sądowego w wysokości 497,00 zł obciążono ŚPWIS w Katowicach.

wymogom art. 107 § 3 kpa i nie była przekonująca co do prawidłowości rozstrzygnięcia.

(akta kontroli str. 2645-2736)

Z 47 odwołań rozpatrzonych (wszystkie rozpatrzono pozytywnie) przez Stację w Tychach, 40 (85,1%) dotyczyło sporządzenia przez Stację korekty decyzji w zakresie daty rozpoczęcia lub zakończenia odbywania izolacji bądź kwarantanny. Różnice, pomiędzy rzeczywistymi datami odbywania kwarantanny lub izolacji, a datami wskazanymi przez Stację w wydanych decyzjach sięgały od jednego do 19 dni. Pozostałych siedem dotyczyło między innymi zmiany adresu osoby objętej nakazem kwarantanny lub izolacji czy anulowania decyzji o odbyciu obowiązkowej kwarantanny wobec osoby przebywającej w tym samym czasie na izolacji.

(akta kontroli str. 2737-3121)

8. Pracownicy jednostki, oraz pracownicy oddelegowani do pracy w PSSE, w okresie objętym kontrolą, byli zapoznawani z wytycznymi dotyczącymi epidemii COVID-19 oraz uczestniczyli w ćwiczeniach dotyczących stosowania środków ochrony osobistej. Pierwsze z ww. realizowano w ramach odpraw, podczas których informowano o wytycznych i zaleceniach, jednak, jak wyjaśnił Dyrektor Stacji z tych działań nie sporządzano list obecności i protokołów ze względu na dynamiczną sytuację epidemiologiczną na terenie właściwości miejscowej Stacji. Kierownicy komórek organizacyjnych, uczestnicząc w naradach dotyczących sytuacji epidemicznej, przekazywali pracownikom i osobom oddelegowanym do pracy w Stacji uzyskane informacje. Drugą część ww. obowiązków realizowano w okresie od lutego do grudnia 2020 r.⁵⁹. W ww. okresie pracownicy Stacji zostali objęci szkoleniami i ćwiczeniami z: zasad postępowania w przypadku odebrania informacji dotyczącej podejrzenia zachorowania na COVID-19, sposobu wypełniania i obliczania terminów izolacji i kwarantanny, zmian w przepisach obowiązujących z zakresu chorób zakaźnych, sposobu prowadzenia wywiadu epidemiologicznego, sposobu nakładania izolacji/kwarantanny czy ochrony danych osobowych.

(akta kontroli str. 1557; 1562; 1567-1576; 1614-1629)

9. Badając wywiązywanie się przez Stację z obowiązku nakładania izolacji i kwarantanny na osoby zakażone lub z tzw. kontaktu z osobami zakażonymi, z przedziału czasowego od marca 2020 r. do 31 stycznia 2021 r. i skierowanych w tym czasie osób do odbycia obowiązkowej izolacji lub kwarantanny ze względu na chorobę wywołaną wirusem SARS-CoV-2 lub styczność z osobami zakażonymi, wybrano: próbę 38 gospodarstw domowych (po 19 z okresu od marca do 22 września 2020 r. i od 23 września 2020 r.⁶⁰ do 31 stycznia 2021 r.) i zamieszkujące w nich 122⁶¹ osoby skierowane do izolacji lub kwarantanny:

Z ww. grupy gospodarstw domowych badaniem objęto:

- a) 67 osób w grupie gospodarstw domowych wytypowanych z okresu od marca do 22 września 2020 r.,
- b) 55 osób⁶² (45,1%) w grupie gospodarstw domowych wytypowanych z okresu od 23 września 2020 r. do 31 stycznia 2021 r.).

⁵⁹ W okresie od lutego do grudnia 2020 r., pracownicy Stacji wzięli udział w 12 szkoleniach.

⁶⁰ W dniu 23 września 2020 r. GIS opublikował zasady zlecenia testów na koronawirusa przez lekarzy POZ.

⁶¹ W grupie 122 osób było: 96 osób dorosłych (78,7%) (z czego: 50 w grupie gospodarstw domowych z okresu od marca do 22 września 2020 r. i 46 w grupie gospodarstw domowych wytypowanych do badania z okresu od 23 września 2020 r. do 31 stycznia 2021 r. - w tym pięć osób dorosłych niesamodzielnych) oraz 26 osób małoletnich (21,3%) (z czego: 17 w grupie gospodarstw domowych wytypowanych do badania pomiędzy marcem i 22 września 2020 r. i dziewięć od 23 września 2020 r. do 31 stycznia 2021 r.).

⁶² Objęta badaniem próba dokumentacji 55 osób w okresie od 23 września 2020 r. do 31 stycznia 2021 r. to 29 osób skierowanych do izolacji ze względu na pozytywny wynik badania na koronawirusa i 26 osób

W ww. próbie 122 osób, 46 (37,7%), w okresie od marca 2020 r. do końca stycznia 2021 r., zostało poddanych obowiązkowej izolacji ze względu na dodatni wynik badania w kierunku SARS-CoV-2., 76 (62,3%) osób, ze względu na zamieszkiwanie we wspólnym gospodarstwie poddano kwarantannie odbywanej w warunkach domowych, z czego dla 17 osób skierowanych na kwarantannę w przedziale czasowym od marca do 22 września 2020 r. (tj. 22,1%), na skutek zakażenia od domownika odbywającego izolację – kwarantanna została przekształcona w izolację.

(akta kontroli str. 3187; 3210-3211; 4266)

Ad a) W próbie 67 osób z przedziału czasowego od marca do 22 września 2020 r. zakażenie koronawirusem potwierdzono u 17 osób⁶³. Z każdą z nich Stacja przeprowadziła telefonicznie wywiad epidemiologiczny, ustalając między innymi liczbę domowników przebywających we wspólnym gospodarstwie domowym. Średni czas kontaktu Stacji z zakażonymi⁶⁴ i sporządzenie przez pracowników Stacji wywiadu epidemiologicznego wynosił jeden dzień, przy czym: w 11 przypadkach (tj. 73,3%) kontakt ten nastąpił w dniu, w którym zakażenie potwierdzono wynikiem pozytywnym badania, w trzech przypadkach pracownicy Stacji skontaktowali się z zakażonymi w dniu następnym, i w jednym przypadku kontakt nastąpił w dwunastym⁶⁵ dniu od daty potwierdzenia testem wyniku dodatniego w kierunku SARS-CoV-2.

(akta kontroli str. 3145; 3189)

Dla ww. 17 „pacjentów zero” w okresie od marca do 22 września 2020 r. oraz 50 osób wspólnie przebywających z nimi w gospodarstwie domowym, Stacja wydała 67 decyzji administracyjnych, w tym: 42 decyzje. tzw. pierwotne obejmując nimi 59 osób (w tym 11 decyzji dot. izolacji i 31 decyzji dot. kwarantanny), obejmując nimi, również nieletnich i małoletnich⁶⁶ oraz 27 decyzji kolejnych „wydłużających” czas trwania izolacji lub kwarantanny, z czego: cztery o przedłużeniu izolacji, dziewięć o wydłużeniu czasu trwania kwarantanny i 14 decyzji zmieniających obowiązek kwarantanny w izolację dla 17 osób, które odbywając kwarantannę w warunkach domowych uległy zakażeniu od domownika z pozytywnym wynikiem badania w kierunku SARS-CoV-2.

(akta kontroli str. 3143; 3187-3188; 3190)

Dla ww. grupy 17 „pacjentów zero” w wydanych 11 decyzjach⁶⁷ „pierwotnych” określono terminy i warunki zarówno daty rozpoczęcia jak i zwolnienia z izolacji domowej:

- w czterech przypadkach (tj. w 36,4%) termin zwolnienia z izolacji domowej upływał po 14 dniach od jej rozpoczęcia. Przed upływem terminu zakończenia obowiązkowej izolacji, w terminach określonych ww. czterema pierwotnymi decyzjami, Stacja przedłużyła okres izolacji osobom zakażonym, wydając kolejne cztery decyzje. Trzy z terminem zakończenia izolacji po uzyskaniu dwukrotnie ujemnego wyniku testu i jedną, z określoną datą zakończenia izolacji. W związku z tym, wstępnie

zamieszkujących z nimi we wspólnym gospodarstwie domowym. W grupie 55 osób pięć (9,1%) osób było niesamodzielnymi.

⁶³ Tzw. „pacjent zero”.

⁶⁴ Średni czas obliczono dla 15 z 17 zakażonych. W dwóch przypadkach, nie ustalono daty badania potwierdzającego zakażenie SARS-CoV-2.

⁶⁵ L. N. ur. 21 październik 1961 r.

⁶⁶ Nieletnich i niepełnoletnich objęto dziewięcioma decyzjami pierwotnymi o nr: 1098/2020, 1106/2020, 1156/2020, 1159/2020, 1699/2020, 2142/2020, 3274/2020, 396/2020, 7739/2020.

⁶⁷ Dla sześciu z 17 „pacjentów zero” (tj. dla 35,3%) Stacja nie wydała decyzji nakazujących przymusowe odbycie izolacji w warunkach domowych ze względu na: skierowanie osób zakażonych do leczenia szpitalnego – dwa przypadki oraz w wyniku zmian w zasadach wystawiania przez Sanepid decyzji dotyczących odbywania obowiązkowej izolacji, która nastąpiła z dniem 1 czerwca 2020 r. – cztery przypadki.

określony czas trwania obowiązkowej izolacji z 14 dni wydłużył się średnio do 17,5 dnia i trwał 24, 28, 36 i 38 dni, tj. do potwierdzenia braku zakażenia wykonanymi kolejno dwoma negatywnymi testami na koronawirusa.

- w siedmiu przypadkach (tj. 63,6%), termin zwolnienia z odbywania izolacji domowej określony pierwotnymi decyzjami uzależniony został od uzyskania przez zakażonych, kolejno dwóch ujemnych wyników badań kontrolnych w kierunku SARS-CoV-2.

(akta kontroli str. 3142-3143; 3146; 3158; 3187; 3191)

Terminy rozpoczęcia odbywania izolacji, w 11 decyzjach pierwotnych, Stacja określała w dniu lub w dniu następnym od uzyskania pozytywnego wyniku badania. W jednym przypadku (9,1%) po 11 dniach od daty wyniku pozytywnego badania w kierunku SARS-CoV-2.

Terminy rozpoczęcia odbywania izolacji w ww. 11 badanych decyzjach były zgodne z terminami jej rozpoczęcia w systemie EWP⁶⁸ Stacji.

(akta kontroli str. 2510; 2515; 2529; 2588; 2560; 2562; 2568; 2577; 2585; 2596; 3222; 3224-3447)

Grupie 11 osób skierowanych na izolację wykonano 32 badania kontrolne⁶⁹ przed ich zwolnieniem z izolacji, z czego: jednej osobie wykonano pięć badań kontrolnych; dwóm osobom wykonano po cztery badania kontrolne; trzem osobom wykonano po trzy badania kontrolne; pozostałym pięciu osobom wykonano po dwa badania kontrolne.

Średni czas oczekiwania na wykonanie pierwszego badania kontrolnego od dnia wpływu do stacji informacji o zakażeniu (wyniku testu) u ww. 11 osób wynosił 10,1 dnia i wahał się w przedziale od trzech do 18 dni⁷⁰.

Ostatecznie czas trwania izolacji 11 osób zakażonych, z uwzględnieniem wykonanych badań kontrolnych, wykluczających zakażenie SARS-CoV-2 trwał średnio 32 dni i wahał się od 17 do 44 dni⁷¹. W siedmiu (63,6%) z 11 badanych decyzji pierwotnych, warunkiem zwolnienia z izolacji było uzyskanie dwóch kolejnych ujemnych wyników badań w kierunku SARS-CoV-2.

(akta kontroli str. 2560; 2585; 3222-3223; 3318-3319; 3326-3328; 3405-3406; 3412; 3416; 3423)

Dla objętych badaniem 50 osób współzamieszkujących w gospodarstwie domowym z zakażonymi tzw. „pacjentami zero” poddanych kwarantannie w warunkach domowych Stacja wydała:

- 31 decyzji pierwotnych nakazujących poddanie się kwarantannie w warunkach domowych, którymi objęto 48 osób. Dla dwóch osób z tej grupy, Stacja w ww. okresie nie wydała decyzji o odbyciu obowiązkowej kwarantanny w warunkach domowych, ze względu na wprowadzone rozwiązania prawne dotyczące odbywania kwarantanny i wynikające z § 5 w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 maja 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów

⁶⁸ System Ewidencji Wjazdów do Polski (EWP) obsługuje całość procesu zlecenia badań w kierunku COVID-19 i sprawdzania ich wyników, obsługi kwarantanny oraz izolacji. Dalej: „EWP”.

⁶⁹ W tym testy potwierdzające zakażenie.

⁷⁰ W dniu 22 marca 2020 r. Polskie Towarzystwo Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych, Konsultant Krajowy w dziedzinie chorób zakaźnych i GIS wydał zalecenia dotyczące postępowania z chorymi zakażonymi SARS-CoV-2, którzy nie wymagali hospitalizacji. Zgodnie z pkt 6 wymaz kontrolny winien być wykonywany: po upływie 10-12 (u dzieci do 14) dni od wystąpienia objawów, a w przypadku pacjentów bez objawowych po upływie 10-12 (u dzieci do 14) dni od pobrania wymazu wykazującego po raz pierwszy zakażenie.

⁷¹ Z czego: jedna osoba przebywała w izolacji 17 dni, dwie osoby przebywały w izolacji 24 dni, jedna osoba przebywała w izolacji 28 dni, jedna osoba przebywała w izolacji 29 dni, jedna osoba przebywała w izolacji 32 dni, dwie osoby przebywały w izolacji 36 dni, jedna osoba przebywała w izolacji 38 dni, i dwie osoby przebywały w izolacji po 44 dni.

i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii⁷², które stanowiły, że dla osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących wraz z osobą poddaną kwarantannie ze względu na przekroczenie granicy państwa, w celu udania się do swojego miejsca zamieszkania lub pobytu na terytorium Rzeczypospolitej, decyzji organu inspekcji sanitarnej nie wydaje się.

(akta kontroli str. 2505-2596; 3142-3143; 3209)

W badanej grupie 31 pierwotnych decyzji o odbyciu kwarantanny w warunkach domowych z określonym terminem jej zakończenia, w okresie od marca do 22 września 2020 r., Stacja wydała:

- 25 decyzji, w których czas trwania kwarantanny określono, zgodnie z obowiązującymi wówczas wytycznymi, na maksymalnie 14 dni (od marca do czerwca). Ponadto:

- w sierpniu wydano trzy decyzje, w których czas trwania kwarantanny wyniósł wg systemu EWP 16 dni, a czas jej trwania, jak wynika z nakazu określonego w decyzjach „(...) ulegał zakończeniu po 24 godzinach od wprowadzenia przez medyczne laboratorium diagnostyczne wykonujące diagnostykę zakażenia wirusem SARS-CoV-2 do systemu teleinformatycznego ujemnego testu diagnostycznego w kierunku SARS-CoV-2, uzyskanego z materiału klinicznego pobranego od osoby poddanej kwarantannie nie wcześniej niż 7. dnia, licząc od dnia następującego po ostatnim dniu odpowiednio narażenia lub styczności, albo po 14 dniach, licząc od dnia następującego po ostatnim dniu odpowiednio narażenia lub styczności, w przypadkach, gdy badanie nie zostało wykonane (...)”;

- we wrześniu – dwie decyzje (w tym jedna dla opiekuna prawnego i małoletniego), których czas trwania kwarantanny wynosił dziewięć i 10 dni.

Ww. decyzjami o nakazie obowiązku odbycia kwarantanny, objętych zostało 48 osób, w tym 17 (35,4%), którym pierwotne decyzje o odbyciu kwarantanny w warunkach domowych zmieniono na decyzje o izolacji ze względu na rozwinięcie się objawów chorobowych COVID-19 w trakcie odbywania kwarantanny domowej.

(akta kontroli str. 3213-3221; 3458-3463)

Średni czas trwania kwarantanny, ustalony decyzjami pierwotnymi wyniósł 13,1 dnia⁷³. Średni czas przebywania 48 osób skierowanych na kwarantannę z uwzględnieniem terminów na wykonanie badań kontrolnych i ich wyników wg systemu EWP w tej samej grupie wyniósł 28,4 dnia i wahał się od siedmiu do 56 dni, z czego na kwarantannie trwającej od: siedmiu do 10 dni przebywały cztery osoby; 14 do 20 dni przebywało 15 osób; 23 do 29 dni przebywało siedem osób; 31 do 38 dni przebywało 11 osób; 43 do 50 dni przebywało 10 osób.

Jedna osoba przebywała na kwarantannie, która przeszła w izolację przez łącznie 56 dni.

(akta kontroli str. 2566-2567; 3464-3465; 3793)

W 54⁷⁴ z 69 wydanych decyzji od 1 kwietnia 2020 do 22 września 2020 r. Stacja nie zamieściła uzasadnienia, o którym mowa w art. 107 §1 pkt 6 kpa. Powyższe było konsekwencją zmiany z dniem 1 kwietnia 2020 r. art. 33 ustawy ouzz i dodaniu ust. 3a, znoszącego obowiązek zamieszczania uzasadnienia dla decyzji wydawanych w przypadku podejrzenia zakażenia lub choroby szczególnie

⁷² Dz. U. z 2020 r. poz. 878, obowiązujące do 30 maja 2020 r.

⁷³ Powyższe obliczono dla grupy 45 osób i nie uwzględniając decyzji pierwotnych o numerach: 7559/2020, 7560/2020 i 7561/2020 z dnia 17 sierpnia 2020 r.

⁷⁴ W tym. 34 pierwotnych i 20 kolejnych, wydłużających okres izolacji lub kwarantanny.

niebezpiecznej i wysoce zakaźnej, stanowiącej bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia lub życia innych osób.

(akta kontroli str. 3466-3468; 4257-4259)

Ad b) Na podstawie badania próby 55 osób objętych nadzorem epidemiologicznym od 23 września 2020 r. do 31 stycznia 2021 r. ustalono, że:

- do izolacji skierowanych zostało łącznie 29 osób: we wrześniu – trzy osoby, w październiku – 20 osób, w listopadzie – dwie osoby i w styczniu 2021 r. – cztery osoby.

Spośród 29 osób poddanych obowiązkowi izolacji, 25 osób skierowano do jej odbycia na podstawie decyzji lekarza POZ, a cztery⁷⁵ (w styczniu 2021 r.) na podstawie decyzji ustnej wydanej przez Stację⁷⁶.

Z każdą osobą poddaną nakazowi izolacji, Stacja przeprowadzała telefonicznie wywiad epidemiologiczny, ustalając osoby wspólnie zamieszkujące oraz z tzw. kontaktu. Średni czas kontaktu pracowników Stacji z zakażonymi i przeprowadzenie wywiadu w grupie 29 izolowanych wyniósł 3,6 dnia⁷⁷ licząc od dnia, w którym Stacja powzięła informację o dodatnim wyniku testu. Średni czas obowiązkowej izolacji w ww. grupie 29 osób wynosił 11,3 dnia, z czego 23 osoby poddano izolacji trwającej 10 dni, dwie osoby poddano izolacji trwającej 13 dni, i cztery osoby poddano izolacji trwającej odpowiednio, 14, 18, 19 i 20 dni. Każda z izolacji trwających powyżej 10 dni wynikała z decyzji lekarza POZ.

(akta kontroli str. 2618-2623; 2626-2627; 3156-3157; 4266; 4424)

Do odbycia kwarantanny, ze względu na bliski kontakt z ww. osobami zakażonymi, od 23 września 2020 r. skierowano ogółem 26 osób, z czego: w 2020 r. – w październiku – 13 osób, w listopadzie – sześć osób i w styczniu 2021 r. – siedem osób. Średni czas trwania kwarantanny ww. 26 osób wyniósł 14,9 dnia, z czego kwarantannę trwającą: 10 dni odbyło 10 osób, 17 dni – 10 osób, 19 dni – trzy osoby, 20 dni – trzy osoby.

Do odbycia kwarantanny Stacja kierowała osoby, wydając im decyzje pisemne, a od 26 października 2020 r. decyzje ustne. Zmiana sposobu kierowania do odbycia kwarantanny nastąpiła w wyniku wejścia w życie z dniem 26 października 2020 r. zapisów §3b rozporządzenia Rady Ministrów z 9 października 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii⁷⁸, zgodnie z którym - w wersji obowiązującej do 3 listopada 2020 r. - w przypadku objęcia przez organy inspekcji sanitarnej osoby kwarantanną z powodu narażenia na chorobę wywołaną wirusem SARS-CoV-2, informację o tym umieszcza się w systemie teleinformatycznym, a decyzji organu inspekcji sanitarnej nie wydaje się.

Do dnia wejścia w życie ww. przepisów, tj. do 26 października 2020 r. Stacja skierowanym do odbycia kwarantanny 13 osobom doręczyła wydane na piśmie decyzje, o których mowa w art. 33 ust. 1 uozz. Obowiązek doręczenia spełniono wobec wszystkich osób, wysyłając do siedmiu z nich wydane decyzje przed upływem 2020 r., a pozostałym sześciu osobom - w okresie trwania czynności

⁷⁵ Decyzje nr: 519/2021, 598/2021, 1141/2021, 1411/2021.

⁷⁶ W ww. czterech przypadkach, czas kontaktu Stacji z osobą, która uzyskała pozytywny wynik w kierunku SARS-CoV-2 nastąpił najpóźniej w dniu następnym, po otrzymaniu przez Stację wyniku testu.

⁷⁷ W dniu otrzymania wyniku testu pracownicy Stacji skontaktowali się z trzema osobami, po jednym dniu od dnia otrzymania wyniku testu - z sześcioma; po dwóch dniach od daty otrzymania wyniku testu - z pięcioma, po czterech dniach - z dwoma, po pięciu dniach - z czterema, po sześciu dniach - z sześcioma. Z kolejnymi trzema osobami pracownicy Stacji skontaktowali się: w siódmym, ósmym i dziewiątym dniu od dnia otrzymania informacji o pozytywnym wyniku testu.

⁷⁸ Dz. U. z 2020 r. po. 1758 ze zm., obowiązującego do 28 listopada 2020 r., dalej: rozporządzenie z dnia 9 października 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów.

kontrolnych w dniu 20 kwietnia 2020 r. Dyrektor Stacji wyjaśnił, że „Decyzje nakładające kwarantannę przez PPIS w Tychach do 23 października 2020 r. były doręczane na piśmie po ustaniu przyczyn uniemożliwiających doręczenie w ten sposób, ale z uwagi na liczbę zadań realizowanych w tym czasie decyzje pisemne wysyłane były z dużym opóźnieniem.”

(akta kontroli str. 3157-3158; 4267; 4271-4274; 4281-4285; 4289-4293; 4305-4310; 4334-4337; 4340-4343; 4346-4348)

Czas diagnozowania zakażeń w kierunku SARS-CoV-2 u pacjentów niesamodzielnych, którym testy wykonywały karetki wymazowe, po uprzednim wystawieniu zlecenia na ich wykonanie przez właściwą dla miejsca zamieszkania Stację, w przypadku PSSE w Tychach wynosił średnio 1,2 dnia.

(akta kontroli str. 4322-4323; 4326; 4329-4333; 4352-4357; 4360-4362; 4373-4375; 4423)

10. W okresie objętym kontrolą, w Stacji, bieżący nadzór nad zachorowaniami na choroby zakaźne, sprawowało, jak wyjaśnił Dyrektor, wymiennie ok. 92 „(...) pracowników Stacji. Dodatkowo oddelegowano do Stacji około 42 pracowników z innych jednostek. Przed datą 2 marca 2020 r. nie kierowano na testy. Po 2 marca na testy bezpośrednio kierowały dwie osoby na podstawie otrzymanych wykazów i zgłoszeń imiennych dostarczanych przez pracowników zajmujących się bieżącym nadzorem nad COVID-19, w liczbie ok. 50 pracowników. Liczba ta nie była wystarczająca w stosunku do liczby zachorowań”.

(akta kontroli str. 1556)

W związku ze zwiększoną liczbą zadań do realizacji przez Stację w okresie występowania zachorowań na COVID-19, w PSSE zatrudniono dwóch pracowników: od 16 kwietnia i 22 czerwca 2020 r. na stanowiskach odpowiednio: statystyka medycznego i młodszego asystenta. Jeden z nich zwolnił się z dniem 26 września 2020 r. a z drugim, przyjętym do pracy 22 czerwca, podpisano umowę o pracę na czas określony do 30 września 2021 r.

(akta kontroli str. 1556; 1558-1561)

W miesiącach maj-czerwiec 2020 r., Stacja otrzymała wsparcie kadrowe z zewnętrznych stacji sanitarnych z terenu całego kraju. Do pracy w PSSE oddelegowano 38 pracowników⁷⁹ z 21 stacji wojewódzkich i powiatowych. Ich zakwaterowanie kosztowało 44 161,00 zł, a wydatki pierwotnie poniesione przez Stację, zrefundowano z budżetu państwa z rezerwy celowej część 83, poz. 49 w pełnej wysokości.

(akta kontroli str. 930-944; 970-988)

11. Od 2 marca do 31 grudnia 2020 r. pracownikom etatowym oraz oddelegowanym do pracy, Stacja zapewniła i wydała w celach ochronnych: 3 506 sztuk maseczek chirurgicznych, 74 maseczki w standardzie FPP2 i FPP3, 103 sztuki półmasek, 4 343 pary rękawiczek ochronnych, 44 kombinezony jednorazowe, siedem par ochraniaczy na buty, 40 sztuk przyłbic i trzy sztuki gogli ochronnych. W okresie od 1 do 31 stycznia 2021 r. pracownikom Stacji wydano 22 sztuki maseczek chirurgicznych, 2 maseczki w standardzie FPP2 i FPP3, 13 półmasek i 125 par rękawic ochronnych. Ww. liczba wydanych środków ochrony osobistej pracownikom, jak i oddelegowanym do pracy w Stacji, jak wyjaśnił Dyrektor Stacji była wystarczająca.

(akta kontroli str. 1556-1557; 1577-1613)

⁷⁹ Sześciu z Gorzowa Wielkopolskiego, czterech z Lubina, po trzech z Sulęcina i Opola Lubelskiego, po dwóch z Zielonej Góry, Radzyna Podlaskiego, Żagania, Zamościa, Żuromina i po jednym pracowniku z: Białej Podlaskiej, Międzyrzecza, Janowa Lubelskiego, Janowa Podlaskiego, Drezdenka, Żar, Łukowa, Puław, Hrubieszowa, Garwolina, Białobrzegów i Kozienc.

Stan magazynowy rezerwy przeciwepidemicznej Stacji, w okresie po ogłoszeniu stanu epidemii na terenie kraju wynosiły:

- wg stanu na dzień 30 kwietnia 2020 r.:
 - 200 sztuk masek chirurgicznych, 25 masek ochronnych FFP3, 1 550 par rękawic ochronnych, 16 sztuk przyłbic/gogli ochronnych i dwie pary ochraniaczy na obuwiu.
- wg stanu na dzień 31 maja 2020 r.:
 - 110 sztuk masek chirurgicznych, 10 sztuk masek ochronnych FFP2, 5 sztuk masek ochronnych FFP3, 520 par rękawic ochronnych, 23 kombinezony jednorazowe, 28 sztuk przyłbic/gogli ochronnych i 68 par ochraniaczy na obuwiu.
- wg stanu na dzień 30 czerwca 2020 r.:
 - 300 par rękawiczek ochronnych.
- wg stanu na 31 lipca 2020 r.:
 - 150 sztuk masek chirurgicznych i 300 par rękawic ochronnych.
- wg stanu na dzień 31 sierpnia 2020 r.:
 - 50 sztuk masek chirurgicznych, 100 par rękawic ochronnych i 30 sztuk przyłbic/gogli ochronnych.
- wg stanu na dzień 31 października 2020 r.:
 - 2 100 masek chirurgicznych, 25 masek FFP2, 25 masek FFP3, 1 300 par rękawic ochronnych, 32 kombinezony jednorazowe, 10 sztuk przyłbic/gogli ochronnych i pięć par ochraniaczy na buty.
- wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r.:
 - 1 000 masek chirurgicznych, 300 par rękawic ochronnych i 33 sztuki przyłbic/gogli ochronnych.

(akta kontroli str. 539-540; 544)

Od 2 marca do 30 grudnia 2020 r. Stacja otrzymała z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej⁸⁰ w Katowicach 175 szt. maseczek ochronnych trójwarstwowych z przeznaczeniem dla pacjentów POZ z objawami infekcji, przebywających na terenie przychodni znajdujących się na terenie właściwości miejscowej Stacji, których jak wyjaśnił Inspektor nie rozdysponowano ze względu na nieproporcjonalność ilości otrzymanych maseczek do potrzeb podmiotów.

(akta kontroli str. 542-545; 814-816)

W okresie od 2 marca do 30 grudnia 2020 r. PSSE w Tychach dwukrotnie, 6 i 9 marca, wniosowała do WSSE o środki ochrony osobistej. Wnioski, złożone na wzorach określonych w Załączniku nr 34 do Wojewódzkiego planu działania, dotyczyły wydania z Centralnej Bazy Rezerw: środków dezynfekcyjnych, rękawiczek ochronnych jednorazowych (50 par), jednorazowych czepków (50 szt.), masek FFP3 (50 szt.) oraz komplety indywidualnych zestawów ochrony biologicznej z jednorazowymi ochraniaczami na obuwiu (35 szt.). Z ww. dwóch wniosków PSSE otrzymała 22 kwietnia 2020 r.: 200 par rękawiczek ochronnych oraz 25 masek przeciwpyłowych FFP3.

Poza ww. środkami Stacja otrzymała z WSSE m.in.: 10 kombinezonów „Protect plus”, osiem sztuk gogli ochronnych, 78 sztuk przyłbic, 70 par ochraniaczy na obuwiu, 63 kombinezony ochronne, 75 masek ochronnych FFP2, 30 masek ochronnych FFP3, 20 fartuchów ochronnych, 500 sztuk maseczek chirurgicznych oraz 1 000 „wymazówek” suchych i płyny do dezynfekcji.

(akta kontroli str. 540; 542; 597-605)

⁸⁰ Dalej: „WSSE”.

Tylko raz, w kontrolowanym okresie, Stacja otrzymała zapytanie z podmiotu leczniczego⁸¹ o dostępność środków do dezynfekcji i maseczek jednorazowych z zasobów rządowych wraz z pytaniem, w jaki sposób podmioty te będą informowane o tym fakcie. Zgodnie z procedurą określoną w Wojewódzkim planie działania w Załączniku 34, zapytanie podmiotu o środki ochrony osobistej Dyrektor stacji przekazał Śląskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Katowicach.

(akta kontroli str. 963-968)

12. Dyrektor Stacji wyjaśnił, że trudności, występujące w prawidłowym funkcjonowaniu Stacji w związku z epidemią COVID-19 zgłaszał osobiście na wszystkich telekonferencjach i podnosił w każdej bezpośredniej rozmowie ze ŚPWIS, GIS czy Wojewodą Śląskiem oraz zgłaszał również na piśmie. Trudności i problemy dotyczyły: rozbieżności pomiędzy systemem EWP a interpretacją przepisów rozporządzenia z dnia 1 września 2020 r., dotyczącymi obliczania kwarantanny osób przebywających w stałej styczności z osobami posiadającymi wynik dodatni w kierunku COVID-19, braków kadrowych wynikających z niewspółmierności nałożonych na Stację zadań do jej możliwości i równolegle z tym pojawiającej się absencji pracowników, będącej konsekwencją koniecznością kierowania ich na kwarantanny; dużej liczby pojawiających się ognisk zakażeń na terenie właściwości miejscowej działania Stacji, która obejmuje cztery powiaty; całkowitej blokady linii telefonicznych Stacji, która była konsekwencją liczby połączeń przychodzących, które przerosły możliwości techniczne i wspomniane wyżej kadrowe. Ponadto, jak dalej wyjaśnił Dyrektor, pojawiły się problemy związane z pracą laboratoriów diagnostycznych, które nasiliły się w czasie przeprowadzania badań przesiewowych górników i ich rodzin, organizacją wymazobusów, a także koniecznością interpretacji zmieniających się przepisów prawa, w tym również dotyczących lekarzy POZ, odmawiających wystawiania druków chorobowych L-4 osobom bezobjawowym z pozytywnym wynikiem SARS-CoV-2. Ostatni z ww. problemów, pomimo pisemnych wniosków Stacji kierowanych do Wojewódzkiego PIS o wykładnię przepisów w tym zakresie pozostał bez odpowiedzi, a Stacja w ramach działań zaradczych podejmowała interwencyjne rozmowy z lekarzami, informując ich o konieczności wystawienia druku zwolnienia lekarskiego dla osób bezobjawowych z pozytywnym wynikiem w kierunku SARS-CoV-2 lub wydawała decyzję administracyjną o obowiązku poddania się izolacji.

(akta kontroli str. 917; 945-960; 1713-1714)

Wymierna pomoc, jaką stacja uzyskała od innych podmiotów, to oddelegowanie do pracy łącznie 68 osób, z czego: w miesiącach maj-czerwiec 2020 r. do pracy w tutejszej jednostce oddelegowano łącznie 38 pracowników z innych, mniej obciążonych stacji sanitarno-epidemiologicznych z terenu kraju; pozyskano⁸² 11 osób do pracy w Stacji, zawierając umowy na odbycie w różnych terminach pomiędzy 16 lipca 2020 r. a 25 stycznia 2021 r. stażu przez osoby bezrobotne z Tychów i Pszczyny, bez konieczności nawiązywania stosunku pracy po okresie zakończenia stażu; spółki węglowe (Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. oraz PGG Polska Grupa Górnicza) oddelegowywały na czas nieokreślony z ruchów: KWK „Pniówek”, „Zofiówka” oraz „Piast-Ziemowit” łącznie dziewięciu pracowników do pracy administracyjnej w Stacji począwszy od 14 maja 2020 r., a Regionalne Centrum Gospodarki Ściekowej w Tychach od 2 listopada 2020 r. na okres jednego

⁸¹ PSSE w Tychach, przekazała pismo Spółki datowane na 11 marca 2020 r. do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w dniu 25 marca 2020 r. pismem przewodnim Nr 17/NS/Ep.0613-1-81/20.

⁸² Zawarto cztery umowy, dwie z Powiatowym Urzędem Pracy w Tychach (ZIR-OL-620-2-25/20 z dnia 7 lipca 2020 r. i ZIR-OL-620-2-58/20 z dnia 20 października 2020 r. oraz dwie z Powiatowym Urzędem Pracy w Pszczynie (9/2020 i 10/2020 z dnia 26 października 2020)

miesiąca (z możliwością dalszego przedłużenia) oddelegowało czterech pracowników do wsparcia w obsłudze administracyjnej działań PSSE.

(akta kontroli str. 930-932; 944; 989-1020)

Pomoc w oddelegowaniu pracowników do pracy w Stacji zadeklarował również ŚPIS, informując, o takiej możliwości dyrektorów stacji powiatowych z terenu Województwa Śląskiego w piśmie z października 2020 r.⁸³ Pracownicy oddelegowani pomagali w zbieraniu wywiadów epidemiologicznych, uzupełnianiu systemu EWP i sporządzaniu decyzji o kwarantannach.

(akta kontroli str. 1192)

13. W celu przyspieszenia i usprawnienia pracy, Dyrektor Stacji od 16 marca 2020 r. wprowadził wielozmianowy system pracy, którym w okresie prowadzenia niniejszych czynności kontrolnych⁸⁴, objętych zostało 38 pracowników Stacji. Ponadto od początku lutego 2020 r. systematycznie doposażano Stację ze środków własnych w sprzęt, który miał usprawnić pracę jednostki. W okresie od lutego do listopada 2020 r., wyposażenie stacji uzupełniono min. o: skaner, urządzenie wielofunkcyjne, laptop i sześć smartfonów.

Celem usprawnienia pracy, Stacja otrzymała wsparcie ze strony Ministerstwa Cyfryzacji⁸⁵, które po podpisaniu umowy z WSSE, przekazało na rzecz PSSE w Tychach w okresie od 19 października do 27 listopada 2020 r. 26 telefonów komórkowych z internetem w abonamencie oraz 15 laptopów z oprogramowaniem.

(akta kontroli str. 1028-1052; 1555-1556)

14. W okresie objętym kontrolą do końca stycznia 2021 r., do PSSE w Tychach wpłynęło łącznie 110 skarg dotyczących pracy PSSE w związku z COVID-19, w tym jedna w styczniu 2021 r. Skargi zgłaszano na utrudnienia w kontakcie telefonicznym ze stacją – głównie kontakt telefoniczny (77), problemy z uzyskaniem wyników badań (46), pobieraniem wymazów (31), braku dokumentacji lub błędach w dokumentacji (18), nieobjęcia nadzorem epidemiologicznym (12), braku zwolnienia lub zakończenia nałożonej kwarantanny/izolacji (17), bezprawnego nałożenia kwarantanny (trzy), kwalifikacji osób pobierających wymazy (dwie), niewłaściwego nadzoru nad osobami chorymi w placówce oświatowej (jedna) i ujawnienia danych osobowych osobie nieupoważnionej. Dyrektor Stacji wyjaśnił, że ze względu na liczbę rozpatrywanych skarg oraz spiętrzenie działań w 2020 r. w związku ze stanem epidemii, skarżących informowano telefonicznie o przebiegu spraw i nie zawsze udzielano odpowiedzi pisemnej. Chcąc wyeliminować z działania Stacji te elementy, które były głównym przedmiotem skarg, podjęto działania naprawcze, które, jak wyjaśnił Dyrektor, polegały na: zwiększeniu, liczby osób obsługujących linie telefoniczne czy uruchomienie dodatkowych linii telefonicznych

zewnętrznych, których wcześniejsze zwiększenie blokowały ograniczone możliwości kadrowe. Ponadto, przesunięto pracowników innych Sekcji do pracy związanej z nadzorem epidemiologicznym i uruchomiono system pracy wielozmianowej.

(akta kontroli str. 900-914; 919-928; 1715-1718)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Po ogłoszeniu epidemii Stacja realizowała zadania związane z nadzorem epidemiologicznym i zapobieganiem szerzeniu się zakażeń i zachorowań na

⁸³ NS-EP.9011.1.250.2020.

⁸⁴ Do zakończenia czynności kontrolnych.

⁸⁵ Informacja przekazana drogą mailową 17 sierpnia 2020 r. o konieczności sporządzenia przez Stację zapotrzebowania na przedmiotowy sprzęt.

COVID-19 w oparciu o nowe, zmieniające się przepisy prawa, a także procedury, wytyczne i polecenia wydane przez GIS i SPWIS oraz Wojewodę Śląskiego. W związku z epidemią COVID-19 Dyrektor Stacji przeorganizował pracę Jednostki, wprowadzając zmiany w systemie pracy, zatrudniając dodatkowych pracowników z innych stacji sanitarnych z terenu kraju, pozyskując pracowników administracyjnych zakładów wydobywczych w okresie testów przesiewowych prowadzonych wśród pracowników kopalń, a także zakupił sprzęt teleinformatyczny umożliwiającą właściwą realizację ustawowych zadań. Na bieżąco modyfikowano wzory wywiadów epidemiologicznych, ułatwiając tym samym osobom zaangażowanym w zwalczanie epidemii prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych. Pracownikom PSSE zapewniono środki ochrony indywidualnej, zarówno przed jak i w trakcie epidemii COVID-19.

IV. Wniosek

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Katowice, dnia 7 lipca 2021 r.

Kontroler

Beata Olejnik

Specjalista kontroli państwowej

/-/

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym
dokonał:

Piotr Miklis
Dyrektor Delegatury NIK
w Katowicach